

Schriftelijke vragen (RvO artikel 51)

Met dit formulier kunt u schriftelijke vragen indienen via de Statengriffie. De schriftelijke vragen dienen kort en duidelijk geformuleerd te zijn. De beantwoording van de schriftelijke vragen volgt binnen 30 dagen en wordt gedeeld met alle Provinciale Statenleden. Mocht de beantwoordingstermijn onverhoopt niet worden gehaald, dan wordt u hier onderbouwd over geïnformeerd en wordt aangegeven op welke termijn de vragen wel beantwoord zullen worden.

Datum

30 mei 2025

Onderwerp

Vorbereiding afschotvergunning wolf Bram door provincie Utrecht

Inleiding van uw schriftelijke vragen en puntsgewijs uw schriftelijke vragen

In het Memorandum "Vervolgstappen naar aanleiding van incident met wolf Landgoed Den Treek – Henschoten" (dd 28 mei 2025) wordt nader ingegaan op de maatregelen die genomen gaan worden na uitkomsten van de analyse van DNA die is afgenomen bij de vrouw die verwondingen opliep door de beet van vermoedelijk een wolf. Daarover stellen we de volgende vragen aan de gedeputeerde:

1. Uit spoedanalyse blijkt dat het DNA afkomstig is van wolf GW3237m, in de volksmond Bram geheten. Er staat in het memo dat DNA is afgenomen van wond en kleding. Echter, uit publieke berichten op LinkedIn tussen betrokkenen (de man die de gewonde vrouw bijstond, en zijn vrouw, die basisarts is), blijkt dat DNA-samples mogelijk zijn vervuild door medische behandeling. Zie bijlagen.
 - a. Welk laboratorium heeft de DNA-analyse uitgevoerd? Heeft dit laboratorium de vereiste certificaten/accreditaties om de analyse uit te voeren? Onder welke normen vallen deze (ISO, bijvoorbeeld), zijn de certificaten en accreditaties up-to-date en is daar een rapport van op te vragen?
 - b. Kan exact worden omschreven welke DNA-samples voor spoedanalyse aan het laboratorium in kwestie zijn voorgelegd: betreffen dat monsters uit de wond, van de kleding, of beide? Welke zijn uiteindelijk daadwerkelijk onderzocht?
 - c. Uit hoeveel van de monsters blijkt dat het om wolf GW3237m gaat? Met hoeveel procent zekerheid is dit vastgesteld?
 - d. Hoe is met zekerheid vastgesteld dat het slachtoffer is gebeten door een wolf en niet door een hond, indien het DNA-bewijs beperkt, vervuild of afwezig is?
 - e. Kan de identiteit van de wolf in kwestie met 100% zekerheid worden vastgesteld als het DNA-bewijs mogelijk is beperkt, vervuild of afwezig is?
2. Kan een precieze reconstructie gegeven worden van het incident?
 - a. Wie was wanneer op locatie na de melding, welke instanties waren betrokken, wie nam het DNA af, en welke instantie heeft proces-verbaal opgemaakt?
 - b. Zijn er bodycam- of meldkamergegevens beschikbaar die inzicht geven in het eerste contact?
 - c. Zijn er sporen van aanwezigheid van een wolf aangetroffen op of rond de locatie van het incident, zoals pootafdrukken, haren of andere forensische sporen? Zo nee, op basis waarvan is dan de fysieke aanwezigheid vastgesteld?
 - d. In sommige mediaberichten wordt gesproken over een hardlooper en in andere berichten over een wandelaar. Kan hier uitsluitsel over gegeven worden?
3. Zijn er na het incident op 19 mei 2025 foto's gemaakt van de verwondingen van het slachtoffer, en zijn deze beelden ter beoordeling voorgelegd aan een onafhankelijke deskundige op het gebied van bijtincidenten (zoals een forensisch dierenarts of gedragsbioloog)? Zo ja, kunnen de conclusies met PS gedeeld worden? Zo nee, waarom niet en gaat dit alsnog gebeuren bij de onderbouwing van het vergunningsbesluit?
4. De zoogdierenvereniging is gevraagd onderzoek te doen naar het incident en de bevindingen van de RUD en de getuigenverslagen daarin mee te nemen. Is het onderzoek afgerond? Zo ja, wanneer is het gedeeld met GS en op welke wijze is of wordt dit meegewogen in het besluitvormingsproces? Kan het onderzoek gedeeld worden met PS? Betreft dit onderzoek een deskundigheidsbeoordeling van de interactie mens-wolf of wordt dit door een andere instantie of ecooloog uitgevoerd? Zo ja, welke?
5. Er wordt in het memo gesteld dat Bram eerder probleemgedrag vertoonde. Echter, bij de [voorzieningenrechter in 2024](#) (toen de Provincie een vergunning had verleend voor het beschieten

van wolf Bram met een paintballgeweer) kon dit probleemgedrag niet overtuigend worden onderbouwd. Op basis van welke geregistreerde incidenten stelt de provincie nu vast dat Bram probleemgedrag vertoont? Kan een overzicht van alle incidenten die aantoonbaar tot Bram zijn te herleiden met PS gedeeld worden?

6. Volgens de provincie is het gedrag van Bram zorgwekkend. Waarom wordt in dat geval het landgoed Den Treek-Henschoten niet afgesloten voor het publiek in het kader van de openbare orde en publieke veiligheid, net als vorig jaar na het incident met het kind van de BSO?
7. Waarom is het gebied niet preventief aangewezen als (tijdelijk) rustgebied zoals verzocht in de aangenomen motie "Geef dieren in het wild rust en ruimte" en zoals is geadviseerd door de Zoogdiervereniging over mogelijke verlenging van het noodbevel in 2024. Daar staat onder andere: "Het is aan te bevelen om voor het volgende seizoen (dat begint in januari 2025) te zorgen voor een rustgebieden op de Utrechtse Heuvelrug, los van de militaire oefenterreinen:"
<https://gemeentebestuur.leusden.nl/Documents/2024-08-08-RIB-Wolven-op-Landgoed-Den-Treek-Henschoten-het-noodbevel-en-hoe-nu-verder.pdf>. Is dit in januari gebeurd en zo ja waar? Zo nee, waarom is hier geen gehoor aan gegeven?
8. We hebben in 2024 immers geleerd dat verstoring van wolven in het late voorjaar en de vroege zomer voorkomen moet worden?
9. Zijn er aanwijzingen dat de wolven van de Treekerroedel worden gevoerd of gelokt, of anderszins worden verstoord, bijvoorbeeld door loslopende honden, jacht, of door militaire oefeningen op de Leusderheide? Hoe wordt hier op gemonitord en gehandhaafd? Wordt onderzocht of menselijke gedragingen (zoals voederen of benaderen) bijdragen aan gewenning? Worden deze factoren meegenomen in het onderzoek van de Zoogdiervereniging? Zo nee, waarom niet?
10. Kan een reflectie gegeven worden op de rol van Landgoed Den Treek-Henschoten en de belangen die spelen rondom jacht en recreatie in relatie tot de wens wolven te weren en af te schieten? Reeds vóór alle incidenten plaatsvonden in 2024 heeft de rentmeester een afschotvergunning aangevraagd bij de Provincie (op 12 juli 2024: PRB-2024-10453). De rentmeester heeft in de media herhaaldelijk de wens uitgesproken om wolven op het landgoed te beheren, dat wil zeggen, doden. Monitoring van wolven door externe deskundigen wordt niet toegestaan in het gebied, en data worden niet gedeeld met BIJ12. Dit maakt dat gemelde incidenten zeer zorgvuldig moeten worden onderzocht. Hoe neemt de provincie deze zorgvuldigheid in acht, en op welke manier wordt rekening gehouden met mogelijke vooringenomenheid als het gaat om meldingen van en informatie over incidenten met wolven op het landgoed?
11. Is De Treekerwissel toegankelijk voor dieren in het wild en wordt het ook als passage gebruikt? Zo ja, waar blijkt dat uit? Heeft Den Treek-Henschoten de intentie uitgesproken om deze ecoduct af te sluiten? Zo ja, hoe heeft de Provincie hierop gereageerd?
12. Is bekend of Bram in 2025 vader is geworden van nieuwe welpen?
 - a. Zo ja, om hoeveel welpen gaat het, en in welke periode zijn deze geboren?
 - b. Hoe verhoudt het doden van een territoriale ouderwolf zich tot de verplichtingen onder de Habitatrichtlijn, met name ten aanzien van het beschermen van voortplantingsplaatsen, leefgebied en het ontbreken van andere bevredigende oplossingen?
13. Waarom wordt direct overgegaan tot een afschotvergunning, en niet eerst de escalatieladder [van het IPO Wolvenplan](#) (2025) doorlopen door te kiezen voor minder verstreckende opties als (tijdelijke en gedeeltelijke) afsluiting van het leefgebied, en eventuele aversieve conditionering?
14. Waarom wordt alleen gesproken over afschot en geen andere mogelijkheden onderzocht voor het uit de populatie verwijderen van de wolf, zoals omschreven in de interventierichtlijnen van het IPO-wolvenplan? Dit kan immers ook **vangen en verplaatsen** betekenen.
15. Hoe kan bij afschot vastgesteld worden om welke wolf het gaat? [In Duitsland is meermaals achteraf vastgesteld dat de verkeerde wolf was afgeschoten?](#)

Indiener(s)

Naam/namen

Jesseka Batteau

Fractie/fracties

Partij voor de Dieren